

නව නිර්දේශය/ප්‍රතිඵල පාත්තිත්තීම්/New Syllabus

NEW **ඩොෂ්ට්‍රුම් විභාග රුහුරත්වයින්වා** සියලු ම දෙපාර්තමේන්තුව හිමි නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම දෙපාර්තමේන්තුව
 සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා
 සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා
 සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා සියලු ම නිෂ්පාදක ත්‍රිත්වයින්වා
Department of Examinations Sri Lanka

අධ්‍යායන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තුව
 කළුවිප් පොතුත් තුරාතුරුප පත්තිර (ඉයර් තුරු)ප පරිශෑෂා, 2019 ඉක්ස්සු
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

බෞද්ධ හිජ්වාචාරය I
පෙන්ත්ත නාකරිකම් I
Buddhist Civilization I

45 **S** **I**

2019.08.05 / 0830 - 1030

පැය දෙකකි
ඇරணු මණිත්තියාලම්
Two hours

ලැංඡය්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග ආකෘති ලියන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
- * 1 සිය 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1),(2),(3),(4),(5) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ ඉතුමන් ගුණයෙන් උත්තරය තෝරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ දැක්වෙන උංඡය් පරිදි කිතිරයක් (X) යොද දක්වන්න.

1. බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවැති ආගම හා දැරුණ අතුරෙන් වෙළඳීක ආගම වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට වඩාත් උවිත ප්‍රකාශය කුමක් ද?
  - (1) රූෂ්වර නිර්මාණවාදය හා නියති පරිණාමවාදය පිළිගැනීම
  - (2) යාගය හා නියති පරිණාමවාදය පිළිගැනීම
  - (3) රූෂ්වර නිර්මාණවාදය හා සංසාරුද්ධිවාදය පිළිගැනීම
  - (4) නියති පරිණාමවාදය හා කර්ම මාර්ගය පිළිගැනීම
  - (5) කර්ම මාර්ගය හා රූෂ්වර නිර්මාණවාදය පිළිගැනීම
2. 'යාගය' පිළිබඳ බුහුමණ ඉගැන්වීම් අනුව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි නො වන්නේ, කුමන ප්‍රකාශය ද?
  - (1) 'රද්ගාන්' යනු යාගයට ආරාධනා කරන්නා වේ.
  - (2) බුහුමසහවාචාර සඳහා එක ම මාර්ගය යාගයයි.
  - (3) වෙද ගුන්යායන්හි යාගය ගැන තොරතුරු දැක්වේ.
  - (4) යාගයක් සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා බුහුමණ ප්‍රශ්නවලින්ගේ සහභාගිත්වය අනිවාර්ය වේ.
  - (5) යාගය ඉහළ වර්ණවලට පමණක් සිමා වූ පූර්ණ වාරිතුයකි.
3. සත්ත්වයාගේ මරණින් මතු පැවැත්ම, පරලොව, කුගලා'කුගල කර්මයන්ගේ එල විභාක ආදිය පිළිබඳ විමසන ලද ව බුද්ධකාලීන ඇතුම් ගුණයන් නිශ්චිත පිළිතුරක් නො දුන් බව සංඡය බෙල්ලටියේප්‍රත්තගේ ඉගැන්වීමෙන් පැහැදිලි වේ. එසේ පිළිතුරු නො දීමට හේතු වන සාධක හතරක් බුදුසමය පෙන්වා දී ඇති. එම හේතු හතරට අයත් නො වන ප්‍රකාශය තොරන්නා.
  - (1) උපාදානයට ඇති බිය හා පිළිකුල නිසා පිළිතුරු නො දීම
  - (2) සංසාරයට ඇති බිය හා පිළිකුල නිසා පිළිතුරු නො දීම
  - (3) මූසාවක් සිදුවේයැයි මූසාවට ඇති බිය හා පිළිකුල නිසා පිළිතුරු නො දීම
  - (4) පිළිතුරු දෙනු ලබන කළේහි ප්‍රතිප්‍රශ්න විවාරණු ලබතියැයි ඇති බිය නිසා පිළිතුරු නො දීම
  - (5) නුවන මද බැවින්, බෙහෙවින් මේව බැවින් හා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමේ ශක්තියක් නැති බැවින් පිළිතුරු නො දීම
4. බුද්ධකාලීන ප්‍රකට ගාස්තාවරයකු වූ මක්බලිගේසාලුමන්ගේ ප්‍රධාන ඉගැන්වීම වූයේ,

(1) උවිණේද හෙළිකවාදයයි.	(2) පරම අවිහිංසාවාදයයි.
(3) අමරා වික්බෙපවාදයයි.	(4) අකිරියවාදයයි.
(5) නියති පරිණාමවාදයයි.	
5. බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවැති සොලොස් මහා ජනපද අතුරෙන් විභාගතම නියෝජිත මන්ත්‍ර මණ්ඩලයකින් පාලනය කරනු ලැබේ ජනපදය ලෙස සැලකෙන්නේ,

(1) මගධ ජනපදයයි.	(2) කොසොල් ජනපදයයි.	(3) වැඹි ජනපදයයි.
(4) මල්ල ජනපදයයි.	(5) තුරු ජනපදයයි.	

- 6.** කාමි ආර්ථිකයට මුල්තැනක් දුන් පැරණි හාරතයේ, ජාත්‍යන්තර වගයෙන් වාණිජකරණය දියුණු තත්ත්වයකට පත්ව තිබුණු බවට දැක්වීය හැඳි වඩාත් සුදුසු සාධකය වන්නේ
- (1) සේද මාර්ගය ඔස්සේ සිදු වූ වෙළඳාමයි.
  - (2) නව නගර තීර්මාණය වීමයි.
  - (3) හාන්චි තිෂ්පාදනය ඉහළ යාමයි.
  - (4) ගංගාවන් ඔස්සේ හාන්චි ප්‍රවාහනය කිරීමයි.
  - (5) කාමි තිෂ්පාදනවලින් ස්වයංපෝෂණය වීමයි.
- 7.** බුදුරජාණන් වහන්සේ ගාස්වත-අගාස්වත යන අන්තද්වයට නො පැමිණ සුන්දර වූ තිවනට ගිය බැවින් ද, සුදුසු තිනෑ සුදුසු වවන යහපත් ව කියන බැවින් ද සුවිශේෂ නාමයකින් හඳුන්වන බව නව අරභාදී බුදුගුණ විවරණයන් පැහැදිලි වේ. එම බුදුගුණය හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) ලෝකවිදු නමිනි.
  - (2) අරහං නමිනි.
  - (3) සුගත නමිනි.
  - (4) සම්මාසම්බුද්ධ නමිනි.
  - (5) හගවා නමිනි.
- 8.** “බුදුරජාණන් වහන්සේ වනාහි උන්වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද සියලු ම ගුණධර්මයන්ගේ ප්‍රතිමුර්තියයි. හතලිස් පස් වසරක කාලය තුළ දී තමන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද වවන උන්වහන්සේ ක්‍රියාවට නැගුහු. කිසිදු දුබලතාවක් හෝ පහත් හැඳිමක් හෝ උන්වහන්සේගෙන් කිසිවිටෙකත් දායාමාන නො වීය. ලෝකයට ඉතාම පරිපූර්ණ ආචාරයර්ම පද්ධතියක් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසිනි.” බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිබඳ තුනන ඇගයීමක් වන මෙම ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ කුවරුන් විසින් ද?
- (1) මහාචාර්ය ලක්ෂ්මී තරසු
  - (2) ඇල්බට අයින්ස්ට්සින්
  - (3) බරුන්ස් රසල්
  - (4) මහාචාර්ය මැක්ස් මුලර්
  - (5) එච්චින් ආර්නොල්ඩ්
- 9.** ප්‍රථම සංගායනාව අවසානයේ දී විනය පිටකය්, සුතු පිටකයේ නිකාය පහත් කටයාචිලින් පවත්වා ගෙන යාමට මහතෙරවරුන් හා උන්වහන්සේලාගේ දිජ්යානුසිංහා පරම්පරා වෙත හාර කරන ලද බව ගාසන ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. එහි ලා දිස්නිකායට අයත් සුතු මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වා ගෙන යාමට හාර කරන ලද්දේ,
- (1) සැරියුත් හිමියන්ගේ දිජ්යා පරම්පරාවයි.
  - (2) උපාලි හිමියන් ප්‍රමුඛ දිජ්යා පරම්පරාවයි.
  - (3) මහාකාශ්‍යප හිමියන් ප්‍රමුඛ දිජ්යා පරම්පරාවයි.
  - (4) අනුරුද්ධ හිමියන් ප්‍රමුඛ දිජ්යා පරම්පරාවයි.
  - (5) ආනන්ද හිමියන් ප්‍රමුඛ දිජ්යා පරම්පරාවයි.
- 10.** බුද්ධකාලීන හික්ෂණී ගාසනයේ ප්‍රකට හික්ෂණීයක වූ බෙමා රහන් තෙරණින් වහන්සේට පිරිනැමු අගතනතුර කුමක් ද?
- (1) විරරාත්‍ය හික්ෂණීන් අතර අගතනතුර
  - (2) ප්‍රයුහසම්පන්න හික්ෂණීන් අතර අගතනතුර
  - (3) සුමධුර ලෙස දහම් දෙසන හික්ෂණීන් අතර අගතනතුර
  - (4) දික්ෂාකාම් හික්ෂණීන් අතර අගතනතුර
  - (5) ප්‍රාතිහාර්ය පැමෙනි දක්ෂ හික්ෂණීන් අතර අගතනතුර
- 11.** විවාහ පත්වන යුත්තිපති දෙදෙනා තුළ ම ගුණධර්ම සතරක් සමාන ව පිහිටි කළුහි සාර්ථක යුගධිවියක් තීර්මාණය වන බව නාකුල මාතා-නාකුල පිතා යුවලතේ පරමාද්යේ විවාහ ජීවිතයෙන් පැහැදිලි වේ. සමඟීන් සුතුයේ දැක්වෙන එම ගුණධර්ම හතර මොනවා ද?
- (1) සද්ධා, සීල, විරිය, බල
  - (2) සද්ධා, සීල, විරිය, පිති
  - (3) සද්ධා, සීල, හිරි, ඔත්තප්ප
  - (4) සද්ධා, සීල, වාග, පක්ෂ්‍ය
  - (5) සද්ධා, සීල, විරිය, පක්ෂ්‍ය
- 12.** පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් පුද්ගල ස්වාමිත්වය පැහැදිලි කිරීමට වඩාත් සුදුසු ප්‍රකාශය කුමක් ද?
- (1) තමා හිසට තම අතම ය සෙවනැල්ල.
  - (2) කළ කළ දේ පල පල දේ.
  - (3) තමා උපමා කොට අනුත්ව හිංසා නො කළ යුතු ය.
  - (4) පටිච්චුවසුම්පන්න ව සියලුළ සිදු වේ.
  - (5) පිං කරන්නා දෙලොවෙහි ම සතුවූ වේ.
- 13.** රාජ්‍යයේ ප්‍රහවය පිළිබඳ අග්‍රැක්ස්ං සුතුගත ඉගැන්වීමට අනුව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් වැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?
- (1) වැරදිකරුවන්ට දැඩුවම් දීම පාලකයාගේ ප්‍රධාන කාර්යයයි.
  - (2) පාලකයාට බඳු ගෙවීමට ජනතාව බැඳී සිටියි.
  - (3) පාලකයා ‘රාජ්‍ය’ නාමයෙන් හඳුන්වන්නේ මහජනයාගේ කාමුන්තේන් පත්කර ගත් බැවිනි.
  - (4) පාලකයා වෙත ඇති බලය ජනතාව විසින් ලබා දෙන ලද්දකි.
  - (5) සමාජගත දුරාවාර බහුල වීම නිසා පාලකයාගේ පත්කර ගනනා ලදී.

- 14.** බොද්ධ දේශපාලන දරුණය අනුව පාලන තත්ත්වයක් යනු සමාජ පුහසාධනය හා ජනතා ගුහසිද්ධිය උදෙසා ම අප කැප වූ සංස්ථාවකි. එහි ලා සමස්ත ජනතාවට සමාන ආකල්පයකින් කටයුතු කළ යුතු ය. එනම් යම් යම් අය පිළිබඳ ව පක්ෂග්‍රාහී ව කටයුතු කිරීමෙන් වැළකිය යුතු ය. එසේ අපක්ෂපාති ව කටයුතු කිරීමට වඩාත් ම අනුබල දෙන. බොද්ධ දේශපාලන මූලධර්මය වන්නේ,
- (1) සතර අගතියෙන් වෙන් ව කටයුතු කිරීමයි.
  - (2) පංචසිල ප්‍රතිපදාව අනුව කටයුතු කිරීමයි.
  - (3) දසරාජ ධර්ම අනුව රාජ්‍යය මෙහෙයුමයි.
  - (4) සහ්ත අපරිභාතිය ධර්ම පුද්‍රණ කිරීමයි.
  - (5) දස සත්විතිවත් අනුගමනය කිරීමයි.
- 15.** අපරාධ මරුදානයෙහි ලා දැඩිවම ප්‍රමාණවත් නො වන බවත් ජනතාව සඳාවාරවත් කිරීම මෙන් ම ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ වෙනස්වීම් සිදු කොට ආර්ථික වශයෙන් සවිබල ගැනවීය යුතු බවත් බොද්ධ රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම පිළිබඳ වීමසිලිමත් වීමෙන් පැහැදිලි වේ. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බොද්ධ ඉගෙන්වීම් අතර මෙම අදහස ඇතුළත් වනුයේ,
- (1) දස රාජ ධර්මවල ය.
  - (2) දස සත්විතිවත්වල ය.
  - (3) සහ්ත අපරිභාතිය ධර්මවල ය.
  - (4) කුට්දන්ත සූත්‍රාගත රාජ්‍ය පාලන මූලධර්මවල ය.
  - (5) සතර අගතියෙන් වෙන් ව කටයුතු කිරීමේ මූලධර්මයෙහි ය.
- 16.** ප්‍රක්ශ්‍ය-පාප, කුසල-අකුසල, සාමු-අසාමු, කරණිය-අකරණිය ආදි පුද්ගලයාගේ සවිතනික ක්‍රියා විනිශ්චයෙහි ලා අම්බලටිකරුපුලෝවාද සූත්‍රයෙන් ප්‍රකට වන නිර්ණයකය කුමක් ද?
- (1) ලෝහ, දේශ, මෝහ වෙතනා මූල්කොටගත් ක්‍රියා අකුසල කර්ම වන අතර අලෝහ, අදේශ, අමෝහ සහගත ක්‍රියා කුසල කර්ම වේ.
  - (2) යම් ක්‍රියාවක විපාකය පසුතැවීමට හේතු වේ නම් අකුසල ක්‍රියා වන අතර යම් ක්‍රියාවක විපාකය පසුතැවීමට හේතු නො වේ නම් කුසල ක්‍රියා වේ.
  - (3) තමා උපමා කොට අනුත් නො නැඟීය යුතු ය.
  - (4) තමා, ලෝකය හා ධර්මය අධිපති කොට සිතා හොඳ-නරක තීරණය කළ යුතු ය.
  - (5) තමාට, මෙරමාට හා උපය පක්ෂයට අයහපත් වන ක්‍රියා නරක ක්‍රියා ලෙසත්, යහපත් වන ක්‍රියා හොඳ ක්‍රියා ලෙසත් තීරණය කළ යුතු ය.
- 17.** දස පිං කිරීම්වත්හි එන ගරු බුහුමන් කිරීම ..... යනුවෙන් හැඳින්වේ.
(1) වෙයෙළව්ව	(2) අපවායන	(3) පත්තිදාන
(4) උපවියාන	(5) පත්තානුමෝදනා	
- 18.** දස අකුසලයන්හි එන ‘අහිජක්ධා’ හෙවත් ‘අහිදානා’ යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ,
(1) අවද්‍යාවයි.	(2) කෙළුයියයි.	(3) දැඩි ලෝහයයි.
(4) ලෝහා නැතිකමයි.	(5) කුළීතකමයි.	
- 19.** පරිසර සංරක්ෂණයෙහි ලා බුදුසමයේ අවධානය කෙතෙක් ද යන්න සූත්‍ර පිටකයේ මෙන් ම විනය පිටකයේ ද එන විවිධ තොරතුරුවලින් පැහැදිලි ය. රැක් රෝපණය, උදාන තීර්මාණය, ඒ දැඩි පාලම සඳීම, පැන්හල්, පැන් පොකුණු නීර්මාණය, දිවා රී පිං වැඩින පිංකම් ලෙස දක්වා තිබීම මෙයට කදීම නිදුළුනක් වන අතර එම දේශනාව ඇතුළත් වන්නේ,
(1) සිංස්පා සූත්‍රයේ ය.	(2) මහාපරිනිබ්බාණ සූත්‍රයේ ය.
(3) වනරෝප සූත්‍රයේ ය.	(4) මෙන්ත සූත්‍රයේ ය.
(5) අරියපරියෙසන සූත්‍රයේ ය.	
- 20.** ධනෝපායනය හා ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව තෘප්තිමත් ගෙහස්ථ ඒවිතයකට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. දැහැමි ව උපයාගත් ධනය පරිහරණයේදී බුදුසමය පරිහෙළුන දරුණයක් හඳුන්වා දී තිබේ. එම පරිහෙළුන දරුණයට අයන් නො වන කරුණ කුමක් ද?
(1) අගලීනා	(2) අමුව්ල්‍යානා
(3) අනර්ජාපන්නේ	(4) ආදිනවදස්සාවි
(5) සතිමනා	
- 21.** ධනය ඉපයිමහි ලා සැමවිට ම දැහැමි විය යුතු බවත් සාහසික නො විය යුතු බවත් බුදුසමය අවධානය කරයි. අල්ලස්, දුම්ණය, වංචාව, නො දැහැමි වෙළඳාම ආදි අධාර්මික කුම මෙහි ලා හාවිත නො කළ යුතු ය. ඒ අනුව ධනය ඉපයිමහි ලා හාවිත විවිධ නො දැහැමි වෙළඳාම ආදි අතර ‘උක්කොටනා’ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ.
(1) හොරට මැතිමයි.	(2) හොරට කිරීමයි.	(3) අල්ලස් ගැනීමයි.
(4) මං පැහැදිලියි.	(5) වංචා කිරීමයි.	

- 22.** දරිද්‍රතාව වනාහි කාමහේගී ගිහියාට දුකක් බව උගන්වන බුදුසමය, ආර්ථික සමෘද්ධිය ගැහස්ථ ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස අවධාරණය කරයි. මෙම ආර්ථික සමෘද්ධිය පැහැදිලි කිරීමට වඩාත් ම සුදුසු පාරිභාෂික යොමු වන්නේ,
- (1) උච්චාන සම්පූර්ණයි.
  - (2) සම්පූර්ණයි.
  - (3) හෝග සුබයයි.
  - (4) අත්‍ය සුබයයි.
  - (5) අනුත් සුබයයි.
- 23.** බුදුසමය, පක්ෂවලි සංකල්පයෙන් පැහැදිලි කරනුයේ,
- (1) ධනෝපායනය පිළිබඳ ක්‍රමවේදයකි.
  - (2) ධන සංරක්ෂණය පිළිබඳ ක්‍රමවේදයකි.
  - (3) ධන පරිහේණය පිළිබඳ විධි තියෙමයකි.
  - (4) ධන පරිභානිය පිළිබඳ ඉගැන්වීමකි.
  - (5) ධන ආයෝජනය පිළිබඳ නිර්දේශයකි.
- 24.** ආරය විනයෙහි බටහිර දිගාවට නමස්කාර කිරීම යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත්තේ ..... විෂයයෙහි සුනුකම් හා වගකීම් ඉටු කිරීමයි.
- (1) දෙමාපියන්
  - (2) අඩු-දැරුවන්
  - (3) යහළ මිත්‍යන්
  - (4) ගුරුවරුන්
  - (5) සේවක-සේවිකාවන්
- 25.** තරුණුවිය ඉක්ම වූ පුරුෂයකු නව යොවුන් තරුණියක ආචාරකර ගැනීම මූලුගාහගත විශ්‍රාය අනුව
- (1) හෝග විනාශ වීමට හේතුවකි.
  - (2) නිදි වර්ෂිත ව කිරීමට හේතුවකි.
  - (3) පසුතුවීමට හේතුවකි.
  - (4) තාශ්ණාව වැඩ්වීමට හේතුවකි.
  - (5) පිරිහීමට හේතුවකි.
- 26.** “අද බාලයන් ඇසුරු නො කිරීමෙන් යහපතක් ම සිදුවන බව හොඳින් ම දැන සිටි ධම්මික උපාසකතුමා සිල්වන් ගුණවත් පණ්ඩිත ජනයාගේ ඇසුර ම ප්‍රිය කෙකළේ ය. සමාජයේ ගරු කටයුතු උතුමන්ට ඉහළින් ම පුද්‍යන්කාර කළ හෙතෙම පුර්වකාන ප්‍රාණා මිමිමයෙන් ද, මිනාකොට පිහිටුවා ගත් සිතින් එනම් යහපත් ප්‍රාරුපනා ඇති සිතින් ද සුක්තව සන්පුරුෂ මිනිසුන් වසන උපදුව රහිත පෙදෙසක වාසය කිරීමට වාසනාවන්ත වූයේ ය.” මංගල සුනුයට අනුව මෙම ප්‍රකාශනයෙහි ඇතුළත් මංගල කරුණු ගෙනන
- (1) හතරකි.
  - (2) පහකි.
  - (3) භයකි.
  - (4) හතකි.
  - (5) අවකි.
- 27.** “සුකරානී අසාදුනී- අත්තනො අහිතානී ව
යා වේ හිතං ව සාදුං ව-තං වේ පරම දුක්කර”
ඉහත ගාලාවට අනුව ඒකාන්තයෙන් සිදු කිරීමට ඉතා දුෂ්කර කාර්යය වනුයේ,
  - (1) මනුෂ්‍යන්මහාවයක් ලබා ගැනීමයි.
  - (2) බුද්ධේය්ත්පාද කාලයක උපත ලැබේමයි.
  - (3) සද්ධරීම ගුවන්යයි.
  - (4) තමාට හිත හෝ යහපත පිණිස හේතුවන දේ කිරීමයි.
  - (5) අනුන්ට හිත හෝ යහපත පිණිස හේතුවන දේ කිරීමයි.

28. ප්‍රථම රහත් හැටිනම අමතා මූල මැද අග යහපත් වූ ද අර්ථ සහිත වූ ද පරිපුරුණ වූ ද මූහ්මලවර්යාව ප්‍රකාශ කරන්නයැයි සිනියම කළ මූදුරුජාණන් වහන්සේ උරුවෙල් දනවිවට වැඩිම කොට දහම් දෙසු බව බෙංද්ධ සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් වේ. එහි ප්‍රතිච්චය වූයේ,

  - (1) යසකුල පුතු බුදුසමය වැළඳ ගැනීමයි.
  - (2) භාෂ්යවෙශීය ක්‍රමාර්ථවරුන් බුදුසමය වැළඳ ගැනීමයි.
  - (3) බරණැක් සිටුවරයා තෙරුවන් සරණ යාමයි.
  - (4) තුන් බැං ජටිලයන් බුදුසමය වැළඳ ගැනීමයි.
  - (5) ගව්ම්පති ක්‍රුලුපුතු බුදුසමය වැළඳ ගැනීමයි.

29. “වරප හික්බලේ වාරිකා” යන දේශනාවෙහි අත්තර්ගත “මා එකෙන දේව අගමින්ප” යන ප්‍රකාශයෙහි අර්ථ දැක්වීමක් ලෙස සැලකිය භැක්කේ,

  - (1) සිමිත හෙළික සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමයි.
  - (2) සිමිත මානව සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමයි.
  - (3) මහජනයාට අවම බරක් ද ආහාර සපයා ගැනීමයි.
  - (4) සිමිත කාලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමයි.
  - (5) සංවාරක ජීවිතයෙන් තොර පැවැති ජීවිතයක් නොමැති බව තහවුරු කිරීමයි.

30. විවිධ අරමුණු හා පරමාර්ථ ඉලක්ක කර ගනිමින් හාරතයේදී පවත්වන ලද ත්‍රිවිධ එරවාද සංගායනා අතුරෙන් තෙවන ධර්ම සංගිනියෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රමුඛතම පරමාරුපය වූයේ,

  - (1) ධර්ම විනය සුරක්ෂිත කිරීමට හාණකවරුන් පිරිසක් පත් කර ගැනීමයි.
  - (2) ධර්ම විනය ඒකරායි කිරීමයි.
  - (3) නිකාය ජේදය ඇතිවීම වැළැක්වීමයි.
  - (4) නව රට ධර්ම ප්‍රවාරය කිරීමයි.
  - (5) බුදුසසුන පිරිසිදු කොට සුරක්ෂිත කරලීමයි.

- 31.** දෙවන අගේක නමින් ප්‍රකට කණීජ්ක අධිරාජයා බුදුසමයේ උන්නතිය සඳහා කළ සූචිතයේ මෙහෙවරක් ලෙස හැඳුනාගත හැක්කේ,
- විභාගා ගුන්ප රචනා කරවීමයි.
  - භාණ්ඩ පරපුරක් ඇති කරවීමයි.
  - සද්ධරුම පුණ්ඩික සූත්‍ර ගුන්ප රචනා කරවීමයි.
  - මහා ප්‍රඟා පාර්ශ්ව ගුන්ප රචනා කරවීමයි.
  - සාධනමාලා ගුන්ප රචනා කරවීමයි.
- 32.** පැරණි භාරතිය කිරීමින් අධ්‍යාපන ආයතනයක් වූ විකුමිලා විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යා මණ්ඩප භාර ව සිටි ද්වාර පෙන්වීමටරුන්ගේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය සූදේ,
- ප්‍රවේශ පරික්ෂණයකින් සිසුන් තෝරා ගැනීමයි.
  - විෂය නිරදේශ සැකසීමයි.
  - පරිපාලන කටයුතු මෙහෙයුමයි.
  - විනය කටයුතු පවත්වා ගෙන යාමයි.
  - ප්‍රවේශ දොරටුවල ආරක්ෂාව සඳහා කටයුතු කිරීමයි.
- 33.** මහින්දාගමනයට පෙර ලංකාවේ ස්වදේශීක ආගම් මෙන් ම සංකුමණික ආගම් ද පැවැති බවට මූලාශ්‍රය සාධක හමු වේ. ලක්දී ප්‍රවලිත ජේතිය, ගිරි, ක්මිහණ්ඩ යන පුද්ගලයන් ද සංකුමණික ආගමික සම්ප්‍රදායයක් නියෝජනය කළ බව තහවුරු වේ ඇත. එම ආගමික සම්ප්‍රදාය කුමක් ද?
- ආර්ථක
  - පරිපාජක
  - ජේතන
  - ම්‍රාණ්මණ
  - අවේලක
- 34.** ශ්‍රී ලංකාවට බුදුධනම තදුන්වාදීමෙන් පසු මිහිද මහරජතන් වහනසේ දෙවන දිනයේදී රජගෙදර කාන්තාවන්ට ..... තේමා කරගෙන දහම් දෙසන ලදී.
- විමානවත්පු හා ජේතවත්පු
  - අග්‍රික්බන්ධේපම සූත්‍රය
  - දේවදුත සූත්‍රය
  - වුල්ලහන්වීපදේපම සූත්‍රය
  - බාලපණ්ඩිත සූත්‍රය
- 35.** “මහරජතමති, ගාසනය නම පිහිටියේ ය. එහෙත් මූල්බැජ ගත්තේ නැත.” මෙම ප්‍රකාශයෙන් ශ්‍රී ලංකා භුමියෙහි බුදුසසුන ස්ථාවරත්වයට පත් කිරීමට මිහිද මාහිමියන් තුළ පැවැති අහිලාශය ප්‍රකට වේ. එම අරමුණ සපුරා ගැනීමේ මූලික පියවර වශයෙන් උන්වහනසේ විසින් යෝජනා කරන ලද්දේ.
- හික්ෂණී ගාසනය පිහිටුවිය සූත්‍ර බවයි.
  - යොදුනක් යොදුනක් පාසා වෙශකා ඉදි කළ සූත්‍ර බවයි.
  - ධරම සංගිතයක් පැවැත්විය සූත්‍ර බවයි.
  - ස්වදේශීකයකු පැවැත්ව ව ධර්මවීනය උගෙන විනය දේශනා කළ සූත්‍ර බවයි.
  - රට පුරා ධර්මය ව්‍යාප්ත කළ සූත්‍ර බවයි.
- 36.** ප්‍රාග බෙංධ ලංකාවේ පුරුෂනීයත්වයට පත් විවිධ දෙවිවරුන් අතර ද්‍රීඨයමට අධිපති දෙවියා ලෙස වියතුන් විසින් ..... හඳුනාගෙන ඇත.
- ව්‍යාධදේශ
  - පුරදේශ
  - කම්මාරදේශ
  - වෙස්සවණදේශ
  - සූමනදේශ
- 37.** පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් අස්ථිය ප්‍රකාශය තෝරන්න.
- සංස්මීත්තා රහන් මෙහෙණිය වැඩිමවාගෙන එම පිණිස අරිටියිකුමරු ප්‍රධාන දුතු පිරිසක් භාරතයට පිටත් කරන ලදී.
  - දුටුගැමුණු රජතුමා විසින් කාලප්‍රාසාදය ඉදිකොට සපුනට සූරා කරන ලදී.
  - කුපික්කල මහා තිස්ස හිමියන් විසින් දුෂ්කර අවස්ථාවට පත් වලගම්බා රජු පෝෂණය කරන ලදී.
  - දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා විසින් මිහින්තලා පර්වතයේ ලෙන් හැටැවක් ඉදිකොට සංස්යාට සූරා කරන ලදී.
  - අහයගිරි විභාරයේ ප්‍රයෝගනය පිණිස ග්‍රෑත්‍රා රජතුමා විසින් ගාමිණිතිස්ස ජලාශය තනවන ලදී.
- 38.** “ලංකාවේ රජ බෙංධයකු පමණක් නොව බෝධිසත්ත්වයකු ද විය සූත්‍ර ය.” යන ප්‍රකාශය ඇතුළත් වන සෙල්ලිපිය පිහිටුවන ලද්දේ ..... රජතුමා විසිනි.
- නියුත්කමල්ල
  - භතරවන මිහිද
  - දෙවන උදය
  - පළමුවන විෂයබාහු
  - මහා පරාක්‍රමබාහු

- 39.** ලක්දිව බුදුසූපාන පිහිටුවේමෙන් අනතුරුව කාසනමාමක රජවරුන් විසින් බොද්ධ ආරාම මෙන් ම පිරිවෙන් ද කරවා සඡුනට පූජා කරන ලදී. එම පිරිවෙන් අතුරෙන් 'වියපත් අට ගණ' යන නමින් සම්භාවනාවට පත් මූලායතන අවත් පැවැතිණි. එම මූලායතන අටට අයත් නො වන්නේ,
- (1) දක්ඩින මූලයයි.
  - (2) විද්‍යාම් මූලයයි.
  - (3) මහානාත්තප්පාසාද මූලයයි.
  - (4) සේලන්තර මූලයයි.
  - (5) කාලෝපාසාද මූලයයි.
- 40.** තාවකාලික පැවැත්ද එයිලන්තයේ ජනප්‍රිය බොද්ධ සංස්කෘතිකාංගයකි. සැම පිරිමියකු ම ස්වකීය ජීවිත කාලය තුළ කිහිපයම හෝ කාල පරිවිශේෂයක් පැවැත්ද වී සිටිම ජීවිතයේ විවිධ අරමුණු ජය ගැනීමට හේතු වන බව එය ජනයාමේ විශ්වාසයයි. පහත සඳහන් වන්නේ තාවකාලික එයි පැවැත්දේ අරමුණු පිළිබඳ ප්‍රකාශ සතරකි.
- A - පැවැත්ද වී සිටිම විවාහයට පුදුසුකමකි.
  - B - රිකිය ලැබේමේ පුදුසුකමකි.
  - C - සුගතිගාමී වීමට කෙටි මගකි.
  - D - බෝධිසත්ත්වයකු වීමට අත්‍යවශ්‍ය වූවකි.
- ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් එයි පැවැත්දේන් අපේක්ෂිත අරමුණු දැක්වීමට වඩාත් ගැළපෙන ප්‍රකාශ දෙක වන්නේ,
- (1) A සහ B ය.
  - (2) A සහ C ය.
  - (3) A සහ D ය.
  - (4) B සහ C ය.
  - (5) B සහ D ය.
- 41.** එයිලන්ත බුදුසමයේ ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් වරෝදී ප්‍රකාශය කුමක් ද?
- (1) හි.පු. 329 දී නකොම් පරෝම් නගරය ආශ්‍රිත ව පේරවාදී බුදුසමය ව්‍යාප්ත විය.
  - (2) හි.ව. 700 දී පලම්හාන් රුෂ්ගේ අනුග්‍රහයෙන් මහායාන බුදුසමය ව්‍යාප්ත විය.
  - (3) හි.ව. 11 වන සියවසේදී බුරුම පාලක අනෙකුරට රුෂ්ගේ අනුග්‍රහයෙන් බුද්ධ ධර්මය ව්‍යාප්ත විය.
  - (4) හි.ව. 1361 දී ශ්‍රී සුර්යවං්‍ය රාම මහාබාරමික රුෂ්ගේ අනුග්‍රහයෙන් ලාංකේය හික්ෂුන් මගින් බුද්ධ ධර්මය ව්‍යාප්ත විය.
  - (5) හි.ව. 7 වන සියවසේදී ද්වාරවත් රාජ්‍යයෙන් විනයට බුදුසමය ව්‍යාප්ත විය.
- 42.** විනය හා ශ්‍රී ලංකාව අතර ඇත්ත අතිතයේ පටන් ම ආගමික හා සංස්කෘතික සම්බන්ධතා පැවතිණි. එම සම්බන්ධතා තහවුරු කිරීමෙහි ලා ශ්‍රී ලංකාතිකයන්ගෙන් ද නොමද දායකත්වයක් ලැබුණි. ඒ අනුව වින බුදුසමයේ ප්‍රගමනයට ශ්‍රී ලාංකේය කාන්තාවන්ගෙන් සිදු වූ මෙහෙය ප්‍රකට වන ප්‍රමුඛ තිද්සුනක් වන්නේ,
- (1) බොද්ධ සංකේත හා පූජා ව්‍යාප්ත්‍යන් ලාංකේය කාන්තාවන් මගින් ලැබේමයි.
  - (2) බොද්ධ වෙශේර විභාර ගෙඩනැගැමීදී ලාංකේය කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය නො මදව ලැබේමයි.
  - (3) නිපිටක ගුන්ප පරිවර්තනයේදී ලාංකේය කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය ලැබේමයි.
  - (4) සික්ෂුන් කාසනය පිහිටුවේමීදී ලාංකේය කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය ලැබේමයි.
  - (5) බුදුදහම හඳුන්වා දීමේදී ලාංකේය කාන්තාවන් පෙරමුණ ගැනීමයි.
- 43.** ජපානයට බුදුසමය පැමිණීමෙන් පසු එරට සැම ක්ෂේත්‍රයක් කෙරෙහි ම බුදුසමයේ ආභාසය ලැබුණි. ඒ අතර බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණයට එරට කළා ක්ෂේත්‍රයේ හිමිවන්ගෙන් ප්‍රමුඛ ස්ථානයකි. ජපන් බුද්ධ ප්‍රතිමා අතර හෙළුජුරු, වෙශේර්වන හා නරාදිබුන්සු ප්‍රතිමාවලට පුවිශේෂ තැනක් හිමි වේ. මේ අතුරෙන් හෙළුජුරු බුද්ධ ප්‍රතිමාව පිහිටා ඇත්තේ,
- (1) තොදුරින් විභාරයේ ය.
  - (2) හෙර්ජුරින් විභාරයේ ය.
  - (3) හොකොජි විභාරයේ ය.
  - (4) යකුමින් විභාරයේ ය.
  - (5) මියාසින්ස් විභාරයේ ය.
- 44.** හි.ව. 710 දී ගෙමිමෙය් අධිරාජිකාය විසින් නරා ප්‍රදේශය අගනුවර කර ගැනීමෙන් අනතුරු ව ජපානයේ බුදුසමය යිසුයෙන් ව්‍යාප්ත විය. මෙකළ ජපානය තුළ බොද්ධ සම්ප්‍රදායයන් හයක් ම ව්‍යාප්ත ව පැවති බව එතිනාසික තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වේ. මේ අතුරෙන් විනය පදනම් කොටගෙන ව්‍යාප්ත ව පැවති බොද්ධ සම්ප්‍රදාය වන්නේ,
- (1) කුළු සම්ප්‍රදායයි.
  - (2) ජේර්තින්සු සම්ප්‍රදායයි.
  - (3) හොස්සේ සම්ප්‍රදායයි.
  - (4) සන්රෝන් සම්ප්‍රදායයි.
  - (5) රිත්සු සම්ප්‍රදායයි.
- 45.** පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව බුදුරුසුන්ගේ රුව මානවාකාරයෙන් නිර්මාණය කරන ලද්දේ හිස්කු පූර්ව පළමුවැනි කියවසේ හෝ හිස්කුවර්ථ පළමුවැනි සියවසේදී ය. බුදුරුව පළමු ව ගන්ධාර දේශයේ නිර්මාණය වූ බවට ද මපුරා දේශයේ නිර්මාණය වූ බවට ද විද්වත් මත පවතී. ඒ අනුව පළමු ව බුදුරුව මපුරාවේදී නිර්මාණය වූ බව ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ,
- (1) ආනන්ද කුමාරස්වාමී මහතා විසිනි.
  - (2) පර්සි බුවන් මහතා විසිනි.
  - (3) පුළු මහතා විසිනි.
  - (4) පරණවිතාන මහතා විසිනි.
  - (5) විනසන්ට ස්මිත් මහතා විසිනි.

46. ගන්ධාර හා මුද්‍රා බුද්ධ ප්‍රතිමාවල අනන්‍යතා ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - ස්වාභාවික හිසකෙස්
- B - ගාක්‍යසිංහ උලාව
- C - කුරුලි ගැසුණු ගෙලීගත හිසකෙස්
- D - අඩවින් දෙනෙන්

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් මුද්‍රා බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ අනන්‍යතා ලක්ෂණ දෙකක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

- (1) A සහ B   (2) A සහ C   (3) A සහ D   (4) B සහ C   (5) B සහ D

47. ප්‍රතිමා කළාවට අනුව ආසන යනු හිද ගැනීමට හාවිත ආධාරකය නොව හිද ගැනීමේදී දෙපා තබා ගන්නා විලාසයයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාකේය බුද්ධ ප්‍රතිමා අතර හඳුසනය නිරුපණය වන ප්‍රතිමාවක් ලෙස හැඳිනගෙන ඇත්තේ,

- (1) තොපුවිල ප්‍රතිමාවයි.
 (2) ගල් විෂාරදය විද්‍යාධර ගුණවේ ප්‍රතිමාවයි.
 (3) මහමෙව්නාවේ සමාධී ප්‍රතිමාවයි.
 (4) අමිබලන්තොට රිදියගම විහාර ඇම්පියෙන් සොයාගත් ප්‍රතිමාවයි.
 (5) පන්කුලිය අයෙකාරාමයේ ප්‍රතිමාවයි.

48. පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂාත් අනුව ලක්දීව ප්‍රථම ස්ථූපය ලෙස සැලකෙන ජ්‍යුපාරාමයේ තිදින් කොට ඇතැයි සැලකෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ,

- (1) වම් අකු ධාතුවයි.   (2) දකුණු අකු ධාතුවයි.
 (3) ග්‍රීවා ධාතුවයි.   (4) ලලාට ධාතුවයි.
 (5) පරී ධාතුවයි.

49. සිංහල සාහිත්‍යයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට බොද්ධ ඉගැන්වීම්වලින් ලැබේ ඇති ආලෝකය අතිමහත් ය. ලක්දීව ශිත සාහිත්‍යය ද බොද්ධ ආභාසයෙන් පෝෂණය වේ ඇති බවට කොතෙකත් තිදුපුන් ගෙනහැර දැක්වීය හැකි ය. අයිරිමත් බුදුයිරිත, බුද්ධ බරුමය, සාසන ඉතිහාසය මෙන් ම ඇතැමිවිට සමාජ විචාරය ආදි ක්ෂේත්‍ර ද මෙම බොද්ධ ජීතවලට තෝරා සපයා ඇත. ඒ අනුව උසස් පහත වගයෙන් සමාජ වර්ගීකරණය කිරීමේ නරසුන් බව ප්‍රකට කරන හි නිර්මාණයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ පහත කුමන ගිතය ද?

- (1) "සොර දෙවුලෙක් කස තැපුම් කකා ".....
 (2) "අප්පුකුලේ කියාලා අසරණයා".....
 (3) "කවාලා විළද ජාති ඇති කළත් රන් කුඩාවේ".....
 (4) "සන්නාලියන් සන්නාලියන්..... කාටද ඇශ්‍රම වියන්නේ ".....
 (5) "සංසාරේ බවේ දුකා ශ්‍රී සැකි දෙසු මෙස් ".....

50. දිජිජිත් හා කොට්ටේ යුගවල රවිත බොහෝ ගදු-පද්‍ය නිර්මාණ බුදුගුණ වර්ණනා කිරීම අරමුණු කොට රවිත බව පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව දිජිජිත් යුගයේ රවිත පුරුවලියෙන් ප්‍රකට වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කුමන ගුණය ද?

- (1) සම්මා සම්බුද්ධ ගුණය   (2) පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය
 (3) අරහං ගුණය.   (4) හගවා ගුණය.
 (5) සත්‍යාදේවමනුස්සානං ගුණය.

* * *

5. (i) නුතන සමාජය මූහුණ දෙන ප්‍රධාන සමාජ ගැටලු අවම කර ගැනීමට පක්ෂවලිල ප්‍රතිපදාවෙන් ලැබේය හැකි පිටිවහල පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) ගෙසස්ථ ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහා හොතික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ බොද්ධ මූලධර්ම අදාළ කරගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
6. (i) හික්ෂු සමාජයේ පාරිගුද්ධිය පිණිස ධර්ම සංගායනාවලින් ලැබුණු පිටිවහල නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) කණීඩ්ක රුප විසින් සිදු කරන ලද ගාසනික මෙහෙය එතිහාසික සාධක ඇසුරෙන් ඇගයීමට ලක් කරන්න.
7. (i) පෙරවාද බුදුසමයේ සුරක්ෂිතතාව පිණිස මහාචාරිය හික්ෂුන් විසින් සිදු කරන ලද මෙහෙවර විස්තර කරන්න.
- (ii) මියන්මාරයට බුදුසමය හඳුන්වාදීමේ එතිහාසික පසුව්ම කෙටියෙන් ගෙනහැර දක්වා එරට ජනරීවිතය බුදුසමයෙන් පෝෂණය වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
8. (i) ශ්‍රී ලාංකේය ස්තුප නිර්මාණයේ දී භාරතීය ස්තුප කළාවේ මූලික ආකෘතිය නැව්කරණය වූ ආකාරය උදාහරණ මගින් පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) බොද්ධ සාරධර්ම ජන විජුනායට සම්ප්‍රේෂණය කිරීමෙහි ලා කොට්ටෙවී යුගයේ සිංහල පදන සාහිත්‍ය රචකයන් විසින් ගන්නා ලද උත්සාහය ලෝච්චි සාරාව ඇසුරෙන් ඇගයීමට ලක් කරන්න.

* * *